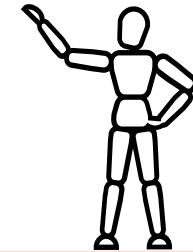

Kulturárbbi ságastallankompássa mánáide ja nuoraide

KULTTUURIPERINTÖ
KULTURARV
2030

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Mii lea kulturárbi?

- Kulturárbi oaivvilda mannanáiggi árbejuvvon áššiid, albmonemiid ja birrasiid, maid olbmot háliidit sealluhit ja doallat eallin, ja sirdit boahttevaš sohka buolvvaide
 - Ávnnaslaš kulturárbi, maid sáhtta gieđain guoskat, lea ovdamearkka dihtii mearkkašahhti dávvirat, dáidda, girjjit, čuovgagovat, ráhkadusat ja duovdagat
 - Ávnnaskeahtes kulturárbbi leat earet eará dábit, ávvdoalut, árbevierut, stohkosat, musihkka, gielat, borramušárbevierut ja giehtaduodjedáiddut
 - Kulturárbái sáhtta deaivat maiddái neahtas, ovdamearkka dihtii spealuid hámis
- Juohkehaččas lea vuoigatvuohta iežas kulturárbásis, muhto maiddái ovddasvástádus kulturárbbis gullá buohkaide
- Kulturárbi rievdá áiggi mielde ja ođđa kulturárbi šaddá oppa áigge

- Kulturarbi veahkeha áddet, gii mun lean ja gosa lean mannamin
- Kulturarbi lea buot olbmuid eallimis
- Kulturarbi váikkuha min iežas eallimii ja dasa, makkáraš gaskavuohta mis lea servodagain, birrasiin ja earáiguin olbmuiguin

Mun ja kulturarbi

KULTTUURIPERINTÖ
KULTURARV
2030

Manin kulturárbestrategiija?

- Oaiveministtar Sanna Marin ráđđehusprográmmas lea mearriduvvon, ahte gárvvistit Suoma vuosttamuš kulturárbestrategiija
- Strategiija lea ráđđehusa plána das, mo kulturárbbis atnit fuola ja mo dan adnojuvvo ávkin boahttevuodas
- Strategiija lea mearriduvvon gárvvistit, dasgo kulturárbbis leat olu vejolašvuodát:
 - Kulturárbi lea mánggahámat
 - Kulturárbi veahkeha suvdilis boahttevuoda ráhkadeamis
 - Kulturárbi ovtta olbmuid positiivvalaš vugiin

Mo strategijabarggu dahkkojuvvo?

- Oahpahus- ja kulturministeriija proševttas figgat oažžut nu olu olbmuid mielde go vejolaš mitalit, mii kulturárbbis lea dehálaš ja háhpohallama árvosaš
- Kulturárbekompássa lea bargoneavvu, mii dahká vejolažžan mánáid ja nuoraid mielde váldima ja váikkuheami dasa, makkáraš kulturárbestrategiijas boahtá
 - Kompássas leat vihtta temá, maidda ohcat vástádusaid golmma gažaldaga bokte
 - Oahpaheaddji dahje luohkká čállá vástádusaid bajás Webropol-skovvái
 - Ministeriijas vástádusat lohkkajuvojit ja vuhtiiváldujuvojit strategijabarggus

Suokkardallet vuos ovttas

**Makkár kulturárbi lea dutnje oahpis
dahje lagaš?**

Mas earuhat kulturárbbi?

**Makkáraš kulturárbbis don liikot
dahje mii dutnje lea dehálaš?**

Kulturárbekompássa vihtta temá

1. Guovlluguovdasaš dásseárvu ja ovttaveardásašvuohta

- Kulturárbi lea juohke sajis
 - ležas lagašbiras, Suopma ja dan sierra guovllut, Eurohpá ja oppa máilbmi
- Kulturárbi dahká vejolažžan dovddu das, ahte gullá gosa nu ja gávdná earáiguin oktasaš áššiid lahka ja guhkkin
- Buot kulturárbi lea seammá dehálaš
- Kulturárbi lea riggodat ja mii galggašeimmet atnit das fuola ovttas

Suokkardallet ovttas

**Makkáraš kulturárbbi earuhat
iežat lagašbirrasis ja mo
doalat dan eallin?**

Webropol-gažaldagat:

- **Mii dán temás lea dehálaš?**
- **Makkár dát oasseguovlu galggašii leat
olggosoaidnit logi jagi geažes?**
- **Maid sáhtašeimmet ieža dahkat?**

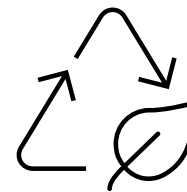
2. Kulturárbi oassin suvdilis boahttevuodas

- Lassáneaddji fuolla birrasis ja dálkkádatnuppástusas
- Boahttevuhtii geahčasteapmi addá ođđa ideaid boahttevuodá govahallamii ja veahkeha addet dáhpáhuvvan nuppástusaid
- Jurddašanvuogi rievdan suvdilis dábiid guvlui
 - Ođđa oastima geahpedeapmi ja ođđasit ávkkástallan
 - Giehtaduoji ja luonddumateriálaid ávkkástallan
 - Boares ráhkadusaid ja stohpogálvvuid divodeapmi

Govva: Gilvinbálstá. Laura
Rautjoki 2015 /
Birasministeriija govvaáŋku

Suokkardallet ovttas

**Mo sáhttit kulturárbbi vehkiin
váikkuhit suvdilut boahttevuhtii?**

Webropol-gažaldagat:

- Mii dán temás lea dehálaš?
- Makkár dát oasseguovlu galggašii leat olggosoaidnit logi jagi geažes?
- Maid sáhtašeimmet ieža dahkat?

3. Kulturarbbi sirdin, gáhtten ja geavaheapmi

- Mii leat buohkat kulturarbbi dahkkit, vásiheaddjit ja gáhttejeaddjit
- Kulturarbi eallá ja veadjá bures dalle, go dat áddejuvvo, ávkkástallo ja adnojuvvo árvvus
- Kulturarbi sirdašuvvá sohka buolvvas nubbái, olbmós olbmui ja kultuvrras nubbái
- Oktasaš doaimmaiguin ja riikkaidgaskasaš ovttasbarggus maiddái suodjalit ja sealluhit árvvolaš kulturarbbi

Suokkardallet ovttas

Mo don sáhtát gáhttet ja
ávkkástallat kulturárbbi?

Webropol-gažaldagat:

- Mii dán temás lea dehálaš?
- Makkár dát oasseguovlu galggašii leat olggosoaidnit logi jagi geažes?
- Maid sáhtašeimmet ieža dahkat?

4. Buresveadjin ja kultuvrralaš mánggalágánvuohta

- Kulturárbi buktá buresveadjima ja addá fámuidd árgii
- Dat luovvá ja doarju olbmuid gaskasaš oktiigullelašvuođa
- Kulturárbi lasiha áddejumi alddis, earáin olbmuin ja máilmmis
- Juohkehaččas lea vuoigatvuohta iežas kulturárbásis ja buohkaid kulturárbi lea seammá árvvolaš

Suokkardallet ovttas

Mo sáhttit kulturárbbi vehkiin
lasihit ságastallama ja áddejumi
earálágan olbmuid gaskkas?

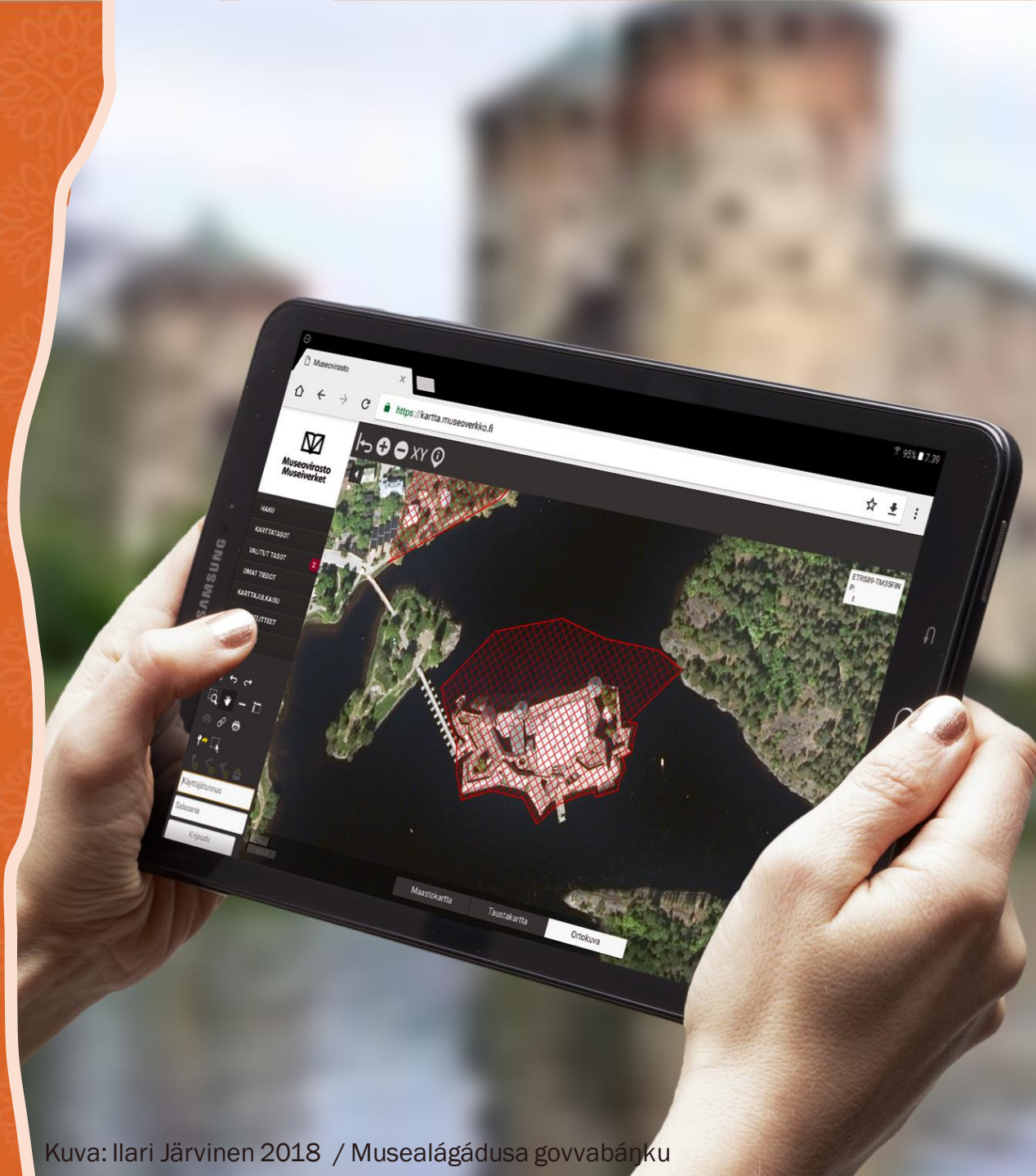

Webropol-gažaldagat:

- Mii dán temás lea dehálaš?
- Makkár dát oasseguovlu galggašii leat olggosoaidnit logi jagi geažes?
- Maid sáhtašeimmet ieža dahkat?

5. Luohtehahti diehtu

- Kulturárbi dutkojuvvo bistevaččat mánngga eará perspektiivvas mánnggain diedasurggiin
- Diehtu gávdno earet eará museain, girjerájuin ja arkiivvain
- Earálágan diehtu gávdno olu maddái neahtas
- Juohkehačča lea buorre ovddidit medialohkandáiddu neahttamáilmmis, vai máhttá earuhit luohtehahti dieđu
- Mii leat maddái ieža kulturárbbi áššedovdit dan dahkin, vásiheaddjin ja ávkkástallin
- Kulturárbái oahpásmuvvamiin lea vejolaš oažžut miellagiddevaš ja ávkkálaš dieđu áššiin ja albmonemiin
- Diehtu veahkeha áddet máilmmi ja dahkat buoret čovdosiid boahhtevuođa várás

Suokkardallet ovttas

**Gos ja mo sáhtášit atnit
kulturárbedieđu?**

Webropol-gažaldagat:

- Mii dán temás lea dehálaš?
- Makkár dát oasseguovlu galggašii leat olggosoaidnit logi jagi geažes?
- Maid sáhtašeimmet ieža dahkat?

Linĸkat

Video kulturárbbis:

<https://www.youtube.com/watch?v=QHHI-t4jepl&t=68s>

[Musealágádus ja Visit Finland 2018]

Webropol-vástáduskovvi:

<https://link.webropol.com/s/lapsillejanuorille>

Dáppe gávdnabehtet olu ávdnasiid kulturárbbis
sagastallamii:

<https://minedu.fi/kulttuuriperintostrategia>

Webropol -vástaduskovvi lea rabas

15.10.2021 rádjái

Sávvat buriid ságastallamiid!